

ESPOON KÄRÄJÄOIKEUS
1.6 OSASTO
Vitikka 1
02630 ESPOO

PÖYTÄKIRJA
Valmisteluistunto

1

13.6.2001

00/4156

Käräjätuomari Tiina Veranen
Käräjäsihteeri Anja Burman

Kantaja

Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry,
edustajanaan yhdistyksen puheenjohtaja Heikki
Santala, avustajanaan asianajaja Petri Impola

Vastaja

Suomen Palomiesliitto Spal ry, asiamiehenään
oikeustieteen kandidaatti Pasi Jaakkola

Asia

Velkasuhteeseen perustuva saatava

Jaakkola ilmoitti, että Suomen Palomiesliitto Spal
ry:n entinen toiminnanjohtaja Heikki Saksaa
tullaan kuulemaan todistajana pääkäsittelyssä.
Saksa poistui istuntosalista ennen
valmisteluistunnon alkua.

Kantaja toimittaa lisävaatimuksensa
käräjäoikeudelle ja vastajalle 30.6.2001
mennessä.

Kantaja ja vastaja toimittavat
näyttösuunnitelmansa sekä kommenttinsa yhteenvedon
johdosta käräjäoikeudelle sekä toisilleen, lisäksi
vastaja toimittaa vastauksen kantajan
lisävaatimukseen käräjäoikeudelle sekä kantajalle
24.8.2001 mennessä.

Kantaja ja vastaja toimittavat vastanäyttönsä
teemoineen käräjäoikeudelle ja toisilleen 7.9.2001
mennessä.

VALMISTELUISTUNNON PÄÄTTÄMINEN

Valmisteluistunto päätettiin. Asiassa pidetään jatkettu valmisteluistunto 25.9.2001 kello 9.30.

pääkäsittely mahdollisesti pidetään 2.10.2001 ja 3.10.2001 kello 9.00.

Asianosaiset suostuivat, että pääkäsittely pidetään yhden tuomari kokoonpanossa.

Asianosaiset kutsuvat itse todistajat pääkäsittelyyn.

toimistosihteeri Anja Burman

Liitteenä

yhteenveto

ESPOON KÄRÄJÄOIKEUS
1.6 OSASTO
Vitikka 1
02630 ESPOO

YHTEENVETO

1

12.6.2001

00/4156

Kantaja

Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry
c/o Asianajaja Petri Impola
Aatsto Pertti Virolainen Oy
Arkadiankatu 21 B 25
00100 HELSINKI
Puh. 09-440 066
Telefax 09-440 076

Vastaaja

Suomen Palomiesliitto Spal ry
c/o OTK Pasi Jaakkola
Lakiasiaintoimisto Pasi Jaakkola Ky
Tietäjäntie 17 I
02130 Espoo
Puh. 050-546 8842

Asia

Velkasuhteeseen perustuva saatava

KANNE

Kantajen vaatimukset

Vastaaja Suomen Palomiesliitto SPAL ry (SPAL) on velvoitettava maksamaan kantajalle Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry:lle (Seteli) seuraavat saatavat:

1) Vuoden 1997 joulukuun jäsenmaksu 21075 markkaa
16 prosentin viivästyskorkoineen 1.12.1997 lukien.

1 a) Jäsenmaksu tammikuulta 1998 33537,41 markkaa,
jolle 16 prosenttia viivästyskorkoa 1.1.1998
alkaen ja jäsenmaksu helmikuulta 1998 33537,41
markkaa jolle 16 prosenttia viivästyskorkoa
1.2.1998 alkaen. Vaatimuksesta voidaan vähentää

1.10.1998 maksettu suoritus 71324,57 markkaa, suoritus laskettava ensin viivästyskorolle ja sitten pääomalle.

2) Jäsenmaksu maaliskuulta 1998 33537,41 markkaa 16 prosentin viivästyskorkoineen 1.3.1998 lukien ja jäsenmaksu huhtikuulta 1998 33537,41 markkaa 16 prosentin viivästyskorkoineen 1.4.1998 lukien. Vaatimuksista voidaan vähentää 28.10.1998 maksettu suoritus 65523,64 markkaa, suoritus laskettava ensin viivästyskorolle ja sitten pääomalle.

3) Jäsenmaksu toukokuulta 1998 33537,41 markkaa 16 prosentin viivästyskorkoineen 1.5.1998 lukien ja jäsenmaksu kesäkuulta 1998 33537,41 markkaa 16 prosentin viivästyskorkoineen 1.6.1998 lukien. Vaatimuksista voidaan vähentää 29.1.1999 maksettu suoritus 68697,23 markkaa, suoritus laskettava ensin viivästyskorolle ja sitten pääomalle.

4) Vuoden 1999 heinä-joulukuulta maksamatta olevat jäsenmaksut 289083,24 markkaa ja 12 prosentin viivästyskorkoa kullekin kuudelle 48180,54 markan erälle 1.7.1999, 1.8.1999, 1.9.1999, 1.10.1999, 1.11.1999 ja 1.12.1999 lukien.

5) Vuoden 1999 kesä-joulukuulta maksamatta oleva ylimääräisen edustajakokouksen määräämä ylimääräinen jäsenmaksu 179970 markkaa ja 12 prosentin viivästyskorkoa kullekin seitsemälle 25710 markan erälle 1.6.1999, 1.7.1999, 1.8.1999, 1.9.1999, 1.10.1999, 1.11.1999 ja 1.12.1999 lukien.

Lisäksi vastaaja on velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut asiassa laillisine viivästyskorkoineen.

Vaatimusten perusteet

Setelin jäsenjärjestö SPAL ei ole maksanut vaatimuskohdassa mainittuja, Setelin sääntöjen mukaisia STTK:n ja Setelin jäsenmaksuja.

SPAL on antanut eroilmoituksen Setelin jäsenyydestä 21.6.1999. Setelin sääntöjen § 6 mukaan eroaminen on tullut voimaan kolmen kuukauden kuluttua ilmoituksesta, 21.9.1999. Näin ollen SPAL olisi ollut velvollinen 30.6.1999, ollessaan vielä Setelin jäsen, maksamaan jäsenmaksut. Setelin sääntöjen § 7 mukaan on SPAL ollut velvollinen maksamaan jäsenmaksut sen kalenterivuoden loppuun mennessä, jolloin se on eronnut Setelistä, riippumatta jäsenyyden irtisanomisen tai sopimuksen purkamisen

päivämäärästä. SPAL on hyväksynyt säännöt itseään sitoviksi.

SPAL:n olisi tullut antaa säännöissä määrätty jäsenmääräilmoitus Setelille sen sitä 30.6.1999 tiedustellessa. Sääntöjen mukaan jäsenmääräilmoitus tulee tehdä puolivuositain. SPAL ei ole jäsenmääräänsä ilmoittanut. Jäsenmaksuvaatimus vuodelta 1999 on sen vuoksi perustettu SPAL:n viimeisimpään, 31.12.1998 antamaan ilmoitukseen ja vuodelta 1998 SPAL:n 31.12.1997 antamaan jäsenmääräilmoitukseen.

Yksityiskohtaiset perusteet

1) Setelin jäsenmaksu joulukuulta 1997

Jäsenmaksu oli joulukuussa 1997 100 markkaa vuodessa jäsentä kohti. Setelin saatava on 2530 jäsentä x 8,33 markkaa (kuukauden osuus jäsentä kohti), yhteensä 21075 markkaa, jolle määrälle on suoritettava viivästyskorkoa 16 prosenttia 1.12.1997 lukien. Vaadittu määrä on pelkästään Setelille tuleva osuus jäsenmaksusta, eikä siinä ole mukana STTK:lle tulevaa jäsenmaksua.

1 a), 2) ja 3), Setelin ja STTK:n jäsenmaksut tammi - kesäkuulta 1999

Setelin vuoden 1998 jäsenmaksuohjeen mukaan STTK:n osuus jäsenmaksusta on 49 markkaa vuodessa jäsentä kohti ja Setelin osuus jäsenmaksusta on 100 markkaa vuodessa jäsentä kohti. Kuukausierän suuruus on STTK:lle 49 mk : 12 kk ja Setelille 100 mk : 12 kk. Seteli perii ja tilittää edelleen myös STTK:lle menevät maksut.

SPAL:n jäsenilmoituksen mukaisesti SPAL:lla on ollut 31.12.1997 2701 maksavaa jäsentä, jonka mukaisesti määräytyy maksuvelvollisuus yhdelle kuukaudelle: $2701 \times (49:12) = 11029,08 \text{ mk} + 2701 \times (100:12) = 22508,33 \text{ mk}$. STTK:n osuus on 11029,08 markkaa ja Setelin osuus 22508,33 markkaa. Vuoden 1998 ensimmäisen vuosipuoliskon (tammi-kesäkuu 1998) jokaisen kuukauden jäsenmaksu on näin yhteensä 33537,41 markkaa.

4) Eroilmoituksen jälkeiseltä ajalta jäsenmaksuvelvollisuuden päättymiseen asti maksamatta olevat jäsenmaksut heinä-joulukuulta 1999

STTK:n jäsenmaksu: 2571 jäsentä x 51 markkaa vuodessa, kuudelta kuukaudelta yhteensä 65560,50 markkaa.

Setelin jäsenmaksu: 2571 jäsentä x 173,88 markkaa vuodessa, kuudelta kuukaudelta yhteensä 223522,74 markkaa.

Yhteensä 289083,24 markkaa ja 12 prosenttia viivästyskorkoa kullekin 48180,54 markan erälle kunkin erääntymiskuukauden ensimmäisestä päivästä lukien.

5) Kesä-joulukuulta 1999 ylimääräisen edustajainkokouksen kerättäviksi päättämät 10 markkaa kuukaudessa jäsentä kohti

Setelin ylimääräinen edustajakokous on 19.4.1999 päättänyt periä oikeudenkäynti- ja muita kuluja varten jäseniltä 10 markkaa kuukaudessa enintään vuoden loppuun asti. Ylimääräisestä jäsenmaksusta päätettiin, koska Heikki Saksa oli nostanut Seteliä vastaan kanteen, johon vastaamiseen tarvittiin varoja. Maksu on peritty kaikilta jäseniltä. SPAL ei ole moittinut päätöstä ja se sai lainvoiman 19.7.1999. SPAL:n osalta maksut ovat suorittamatta. Maksamatta oleva määrä on 2571 jäsentä x 10 markkaa x 7 kuukautta, yhteensä 179970 markkaa 12 prosentin viivästyskorkoineen kunkin kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien.

VASTAUS KANTEESEEN

Vaatimukset

Kanne on osittain jätettävä tutkimatta ja osittain hylättävä tai hylättävä kokonaan ja kantaja on velvoitettava korvaamaan vastaajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen siitä lukien kun kuukausi on kulunut tuomion antamispäivästä.

Kantajen vaatimukset kiistetään kokonaan perusteettomina. Markkamäärät sinänsä on oikein laskettu.

Perustelut

Jäsenyyden päättymisestä

SPAL:n jäsenyys Setelissä on päättynyt 21.6.1999, eikä SPAL:lla ole tämän jälkeiseltä ajalta jäsenmaksuvelvollisuutta.

Vastaus kanteeseen vaatimuskohdittain

Vaatimuskohhta 1:

Joulukuun 1997 vaatimuksessa mainittu erä on myös osa vuoden 1999 jäsenmaksua: vuoden 1998 edustajakokouksessa Seteli on päättänyt korottaa vuoden 1999 jäsenmaksua muun muassa sillä perusteella, että SPAL oli jättänyt maksamatta

joulukuun 1997 jäsenmaksun Setelille. Mikäli vaatimus hyväksyttäisiin, saisi Seteli perusteetonta etua SPAL:n kustannuksella, koska joulukuun 1997 jäsenmaksu on jo suoritettu vuoden 1999 korotetun jäsenmaksun muodossa sekä 10000 markan lakkoavustuksella.

SPAL ja Seteli ovat touko-kesäkuussa, 1998 sopineet, että suorittamalla STTK:lta saamansa lakkoavustuksen 10000 markkaa Setelille, SPAL:n joulukuun 1997 jäsenmaksu on suoritettu. SPAL suoritti sanotut 10000 markkaa Setelille, eikä ole enää velkaa Setelille joulukuun 1997 jäsenmaksua.

Vaatimuskohta 2:

Maksavien jäsenten määrä on ollut 2590. Jäsenmäärä on ilmoitettu Setelille. SPAL on maksanut maaliskuulta 1998 jopa liian suuren jäsenmaksun korkoineen, kun se on maksanut jäsenmaksun ikään kuin jäseniä olisi ollut 2701. Vastaja selvittää jäsenmäärän.

Vaatimuskohta 3:

Koska maksavien jäsenten määrä on ollut 2590, on SPAL suorittanut jopa liian suuren jäsenmaksun Setelille, kun se on maksanut jäsenmaksun ikään kuin jäseniä olisi ollut 2701. Vastaja selvittää jäsenmäärän.

Vaatimuskohta 4:

Jäsenmaksua koskeva päätös ei ole lainvoimainen:

Vuoden 1999 jäsenmaksua koskeva Setelin päätös ei ole lainvoimainen. Jäsenmaksua koskeva päätös on riittaisena vireillä korkeimmassa oikeudessa, josta on pyydetty valituslupaa. Kantajana on Heikki Saksa ja vastajana Seteli. Ennen jäsenmaksua koskevan päätöksen lainvoimaiseksi tuloa ei voida ratkaista jäsenmaksun suorittamista koskevaa asiaa.

Sopimuksen ja jäsenmaksuvelvollisuuden kohtuuttomuus:

Seteli on rikkonut sääntöjään ja SPAL:n kanssa tekemiään sopimuksia. Tämän johdosta yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaan on SPAL:n ja Setelin välisen sopimuksen katsottava olleen kohtuuton, joten SPAL on voinut purkaa sopimuksen päättymään ilman irtisanomisaikaa heti

21.6.1999. Näin ollen jäsenmaksuvelvollisuutta
21.6.1999 lukien ei tälläkään perusteella ole.

1. SPAL ei ole saanut säilyttää
liittymissopimuksen 27.10.1994 kohdan 2 mukaista
itseään määräämisoikeuttaan:

- Setelin edustajakokous on, erottamalla
SPAL:n toiminnanjohtaja Heikki Saksan
Setelin hallituksesta 19.4.1999 loukannut
käytäntöä, jonka mukaan järjestöt itse
nimeävät edustajansa. Saksalla on ollut
SPAL:n täysi tuki takanaan.

2. Seteli ei ole tukenut SPAL:n toimintaa
liittymissopimuksen 27.10.1994 kohdassa 3
sanotulla tavalla:

- Seteli ei ole ajanut SPAL:n
virkaehtosopimuksia koskevia asioita
työtuomioistuimessa.

3. Seteli ei ole toiminut liittymissopimuksen
27.10.1994 kohdassa 3 sanotulla tavalla jäsentensä
yhteistyöjärjestönä (ottaen huomioon kaikki
Setelin sopimusrikkomukset SPAL:ia kohtaan).
Valmistelun aikana vastaaja täsmentää mitä Seteli
on tehnyt tai jättänyt tekemättä, tai jättää
käräjäoikeuden harkintaan yleisellä tasolla
esitetyn väitteen paikkansapitävyyden.

4. Seteli ei ole toiminut liittymissopimuksen
kohdan 4 mukaisesti tarjoamalla SPAL:lle yleisen
käytännön mukaisen järjestöpalvelun,
toimistopalvelut ja kokoustilan sekä yleisen
edunvalvontatoiminnan:

a) Seteli on esittänyt Saksasta vääriä ja
solvaavia tietoja ja näin aiheuttanut SPAL:n
edunvalvonnan heikkenemistä:

- Seteli on esittänyt väitteen, että
Saksa olisi tekaissut laskun

- Seteli on väittänyt Saksan kuuluneen
kahteen työttömyyskassaan

- Seteli on väittänyt Saksan
riitauttaneen sosiaali- ja
terveysministeriön päätöksiä Mikä
merkitys tällä on, vastaajan
täsmennettävä

- Seteli on esittänyt väitteen SPAL:n ja
Osuuspankin välisestä sopimuksesta
liikehuoneiston lunastusoikeudesta Mikä

merkitys tällä on, vastaajan
täsmennettävä

b) Seteli on erottamalla Saksan myös paloalan neuvottelukunnasta vastoin sopimusta toiminut muuna kuin yhteistyöjärjestönä ja nimenomaan pyrkinyt estämään edunvalvonnan.

c) Seteli ei ole hoitanut järjestöpalveluja vuonna 1999 miltään osin: se on ilmoittanut, ettei se aja SPAL:n jäsenten virkaehtosopimuksia koskevia asioita työtuomioistuimessa

d) Keväällä 1999 ei Seteli ole toimittanut SPAL:llemitään Setelin ja STTK:n jäsentiedotteita

5. Seteli ei ole toiminut sen säännöissä sanotulla tavalla edistämällä ammatillista järjestäytymistä ja tehostamalla ammatillisen, palkkauksellisen, sosiaalisen ja oikeudellisten asioiden edunvalvontaa:

- Setelin johtohenkilöt perustivat SPAL:lle kilpailevan yhdistyksen, pelastusalojen ammattiliiton, ja markkinoivat liittoa nimenomaan kilpailijana.

6. Vuonna 1995 voimassa olleita Setelin sääntöjä on 16.3.1999 muutettu siten, että edustajakokouksen edustajamäärä liittoa kohti saa olla enintään 10. Tämä aiheutti SPAL:n äänimäärän pienentymisen. Kokousta, jossa sääntöjen muuttamisesta on päätetty, ei ole pidetty. Vuonna 1994 pidetyn kokouksen jälkeen tehty ennakkotarkastus on ollut voimassa vain kaksi vuotta, joten sääntömuutoksen rekisteröinti ei olisi pitänyt ollut mahdollista enää vuonna 1999.

Se, että SPAL:n tulisi maksaa jäsenmaksua sen vastaisesta toimesta johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen. Joka tapauksessa jäsenmaksuvelvollisuutta ei voi olla irtisanomisajan jälkeiseltä ajalta, eli 21.9.1999 jälkeen.

Vaatimus 5:

Edustajakokous ei ole 19.4.1999 eikä myöhemminkään ennen SPAL:n eroamista 21.6.1999 yhdistyksestä päättänyt 10 markan jäsenmaksun keräämisestä. Päätös ylimääräisen jäsenmaksun keräämisestä on alistettu kevätkokoukseen 25.4.1999, missä ei maksusta päätetty.

Viivästyskorosta

Kantajan vaatimasta 12 ja 16 prosentin suuruisesta viivästyskorosta ei ole sovittu, joten kantajan vaatimus tältäkin osin on perusteeton. Vastaaja myöntää korkolain 4 luvun 3 § mukaisen viivästyskoron oikeaksi.

KANTAJAN LAUSUMA

SPAL itse ei ole moittinut vuoden 1998 syyskokouksen vuoden 1999 jäsenmaksuista tehtyä päätöstä. Moitekanteen on nostanut Heikki Saksa, joka ei ole SPAL:n jäsen, mutta on ollut sen hallituksen jäsen. Koska SPAL on hyväksynyt vuotta 1999 koskevan jäsenmaksupäätöksen, on jäsenmaksupäätös tullut SPAL:ia sitovaksi, eikä Saksan nostaman moitekanteen lopputuloksella ole merkitystä tätä asiaa käsiteltäessä.

SPAL on myös syyskokouksessa vuonna 1998 hyväksynyt jäsenmaksuohjeet vuodelle 1999.

SPAL oli saanut lakkoavustusta STTK:lta 10 000 markkaa. Seteli ei ole vapauttanut SPAL:ia joulukuun 1997 jäsenmaksuvelvollisuudesta, antanut siihen alennusta eikä suostunut kuittaukseen. SPAL:n väittämä kuittaus joulukuun jäsenmaksuksi koskee SPAL:n jäsenmaksuvelvollisuutta STTK:lle, ei Setelille. Setelin hallituksen yksittäisillä jäsenillä ei edes olisi ollut valtuuksia sopia joulukuun 1997 jäsenmaksun alentamisesta ja kuittaamisesta SPAL:n väittämällä tavalla.

Sopimuksen ja jäsenmaksuvelvollisuuden kohtuuttomuusväitteestä:

Seteli kiistää rikkoneensa sääntöjään tai toimineensa millään tavalla SPAL:n etujen vastaisesti tai loukanneensa muuten SPAL:ia siten, ettei SPAL:lla olisi jäsenmaksuvelvollisuutta. Kyse on yhdistystoiminnasta, joten yleiset sopimusoikeudelliset periaatteet eivät sovellu tämän asian käsittelyyn. Asiassa on noudatettava yhdistyslain säännöksiä. Kyse on vain siitä, että Seteli vaatii SPAL:lta jäsenmaksuja.

1) Setelin sääntöjen § 13 mukaan yhdistyksen kokous valitsee ja erottaa hallituksen jäsenet, yksittäinen järjestö ei valitse Setelin hallituksen jäseniä. Saksa erotettiin Setelin hallituksesta, koska tämä oli nostanut kanteen Seteliä vastaan ja muutenkin vallitsi luottamuspulla Saksan ja Setelin välillä.

2) Jäsenjärjestöt hoitavat itse asiansa työtuomioistuimessa.

3) SPAL on saanut Setelin tukea enemmänkin kuin muut jäsenjärjestöt.

4) Seteli ei ole esittänyt Saksasta vastaajan väittämiä väitteitä. Saksa on itse eronnut paloalan neuvottelukunnasta. Jäsentiedotteiden saamisella tai saamatta jäämisellä ei ole tässä asiassa merkitystä. SPAL:n marraskuussa 1997 alkaneen työtaistelun aikana on SPAL:ia tuettu muun muassa toimistopalveluin.

5) Pelastusalan ammattiliitto on perustettu, mutta ei SPAL:n kilpailijaksi.

6) Aina on ollut käytäntönä, että SPAL nimeää 10 edustajaa kokoukseen. SPAL oli itse vuonna 1994 päättämässä sääntöjen muutoksesta.

RIIDATONTA

SPAL on ollut Setelin jäsenjärjestö 27.10.1994 alkaen ainakin 21.6.1999 saakka.

Vaadittujen jäsenmaksujen markkamäärät.

Syksyn edustajakokous määrää seuraavan vuoden jäsenmaksun suuruuden.

SPAL ei ole moittinut jäsenmaksuista tehtyjä päätöksiä.

Vuoden 1997 ja 1998 jäsenmaksuohjeiden sisältö on riidaton lukuunottamatta viivästyskoron prosenttimäärää.

SPAL ei ole ilmoittanut jäsenmääräänsä Setelille 4.1.1999 jälkeen.

RIITAISTA

Milloin SPAL:n jäsenyys Setelissä on päättynyt, 21.6.1999 vai 21.9.1999?

Onko SPAL velvollinen eroilmoituksesta riippumatta maksamaan jäsenmaksua eroilmoituksensa tekemisen jälkeen ajalta 21.6.1999 - joulukuu 1999?

Ovatko jäsenmaksut joulukuulta 1997, maaliskuulta 1998 ja touko-kesäkuulta 1998 maksettu?

Sopimus STTK:n lakkoavustuksen maksamisesta Setelille, onko Seteliä sitovasti suoritettu koko joulukuun 1997 jäsenmaksu?

Onko SPAL ollut velvollinen ilmoittamaan Setelille jäsenmääränsä 30.6.1999?

Onko SPAL:ia sitovasti päätetty 10 markan ylimääräisen jäsenmaksun keräämisestä vuonna 1999?

Olisiko SPAL:n osalta kohtuutonta, mikäli se velvoitettaisiin maksamaan jäsenmaksut Setelille eroilmoituksensa jälkeiseltä ajalta 21.6.1999 vuoden loppuun saakka?

Onko SPAL:lla ollut peruste purkaa sopimus Setelin kanssa heti päättymään, onko sopimus SPAL:ia kohtaan ollut kohtuuton?

Viivästyskoron korkoprosentti ja vuoden 1998 vaatimusten eräpäivät.

käräjätuomari

Tiina Veranen